

**NOTATKA Z III POSIEDZENIA GRUPY ROBOCZEJ DS. SPRAWIEDLIWEJ
TRANFORMACJI (DALEJ: GRUPA)
W DNIU 11 GRUDNIA 2023 R. (FORMUŁA HYBRYDOWA)**

W posiedzeniu Grupy udział wzięli:

1. Członkowie Grupy:

- 1) Piotr Czarzasty – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027 reprezentujący Forum Związków Zawodowych – Przewodniczący Grupy.
- 2) Maciej Kozakiewicz – Obserwator w Komitecie Monitorującym FEŁ2027, Pełnomocnik ZWŁ ds. transformacji regionu bełchatowskiego – Zastępca Przewodniczącego Grupy.
- 3) Monika Olszewska – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentująca Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 4) Łukasz Stajuda – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 5) Maciej Kania – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 6) Anna Kieracińska – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentująca Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.
- 7) Dariusz Sujka – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”.
- 8) Adam Błada – Zastępca Członka Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Forum Związków Zawodowych.
- 9) Aleksandra Gawlikowska-Fyk – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentująca Forum Energii.
- 10) Magdalena Bartecka – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027 reprezentująca Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć.
- 11) Łukasz Waszak – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Centrum Promocji i Inicjatyw Obywatelskich OPUS.
- 12) Emilia Błaszczuk – Zastępca Obserwatora w Komitecie Monitorującym FEŁ2027, reprezentująca Wojewodę Łódzkiego.

2. Eksperti zaproszeni przez Przewodniczącego Grupy:

- 1) Katarzyna Kleska – Sekretarz Powiatu Bełchatowskiego.
- 2) Dariusz Stępczyński – Prezes Zarządu Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo Technologicznego.
- 3) Błażej Mielczarek – przedstawiciel Bełchatowsko Kleszczowskiego Parku Przemysłowo Technologicznego.
- 4) Grzegorz Jegier – ekspert BCC.
- 5) Krzysztof T. Borkowski – ekspert BCC.

- 6) Arkadiusz Roźniatowski – ekspert ds. energetyki.
- 7) Piotr Małecki – ekspert ds. konsultacji społecznych.
- 8) Wojciech Gwoździk - Ekspert ds. Energetyki Ciepłej i Funduszy Europejskich.

3. Obserwatorzy:

- 1) Grzegorz Orawiec – przedstawiciel Komisji Europejskiej (DG REGIO).
- 2) Marta Wnuk – przedstawiciel KE (DG REGIO).
- 3) Tadeusz Polak – Członek Komitetu Monitorującego FEŁ2027, reprezentujący Instytucję Zarządzającą FEŁ2027.
- 4) Anna Kul – Radca prawny UMWŁ.
- 5) Kinga Gnacikowska-Zięba – Radca prawny UMWŁ.
- 6) Barbara Grymm – BPPWŁ.
- 7) Anna Szymańska – BPPWŁ.
- 8) Marta Skorupa – UMWŁ.

4. Sekretariat Komitetu:

- 1) Edyta Pierzchała – UMWŁ.
- 2) Marek Michalski – UMWŁ.

Tematy III posiedzenia Grupy:

1. Zmiany w Regulaminie Grupy.
2. Okrągły stół procesu sprawiedliwej transformacji.
3. Aktualizacja TPST WŁ.
4. Sprawy różne.

Ad. 1. Zmiany w regulaminie Grupy.

Podsumowanie głównych wniosków:

- utrzymano bez zmian zapis mówiący, że obsługę organizacyjno-techniczną Grupy zapewnia Sekretariat Komitetu (w tym przekazywanie korespondencji), bez rozszerzenia, że obsługa może również leżeć w gestii Przewodniczącego Grupy. Wynika to z zapisów Regulaminu działania Komitetu;
- utrzymano bez zmian zapis mówiący, że Przewodniczący współpracuje z Sekretariatem w zakresie ustalania terminów posiedzeń, bez rozszerzenia, że współpraca dotyczyć może również uzgadniania zagadnień do omówienia na posiedzeniu, gdyż nie leży to w kompetencji Sekretariatu;
- usunięto zapisy mówiące o Sekretarzu Grupy, na podstawie ustaleń z II posiedzenia Grupy;
- doprecyzowano zapisy odnośnie trybu obiegowego poprzez usunięcie formy papierowej podejmowania decyzji, pozostawiając wyłącznie elektroniczną oraz dostosowanie do rozwiązań funkcjonujących w ramach Komitetu w tym zakresie, skracając termin na przekazywanie uwag zgodnie z regułami obowiązującymi w ramach Grupy;

- zmieniono poprzez uogólnienie, zapis nazwy przedmiotu podejmowanej przez Grupę decyzji;
- wprowadzono zapis określający termin w jakim Przewodniczący informuje Sekretariat o planowanym posiedzeniu Grupy;
- wprowadzono zapis mówiący o możliwości wprowadzenia pod obrady przez Przewodniczącego, na początku posiedzenia, spraw spoza wcześniej przedstawionego porządku obrad, na podstawie rozwiązań funkcjonujących w ramach Komitetu w tym zakresie;
- usunięto zapis mówiący o konieczności uzasadnienia zaproszenia eksperta przez członka Grupy;
- zmiana Regulaminu Grupy uwzględniająca powyższe kwestie została przyjęta.

Ad. 2. Okrągły stół procesu sprawiedliwej transformacji.

Podsumowanie głównych wniosków:

- propozycja uchwały Grupy w sprawie powołania tzw. okrągłego stołu w sprawie procesu sprawiedliwej transformacji w województwie łódzkim;
- decyzje podejmowane przez Grupę powinny wpisywać się w zadania Komitetu oraz być formułowane w taki sposób, aby mogły być dalej przedmiotem procedowania i decyzji Komitetu;
- Grupa nie ma kompetencji w kwestii delegowania zadań na inne podmioty;
- proponowana uchwała nie określa czym konkretnie miałyby być „okrągły stół”;
- założeniem „okrągłego stołu” było wydelegowanie spośród funkcjonujących gremiów zajmujących się problematyką sprawiedliwej transformacji przedstawicieli, którzy zajęliby się uściśleniem i skoordynowaniem kluczowych wątków tego procesu oraz proponowaniem inicjatyw;
- w listopadzie br. uchwałą ZWŁ zaktualizowany został skład Zespołu ds. transformacji regionów górniczych województwa łódzkiego, tym samym straciło sens powoływanie kolejnego ciała;
- zastosowana nomenklatura – „okrągły stół”, może sugerować istnienie sporu, czy konfliktu w zakresie którego ma dotyczyć, czyli w tym przypadku sprawiedliwej transformacji, a z pewnością nie taka była idea tego pomysłu. Wszystkie organizacje i instytucje zaangażowane w proces sprawiedliwej transformacji działają w dobrej wierze chcąc osiągnąć wspólny cel;
- użyte sformułowanie „powołanie” oznacza utworzenie dodatkowego ciała, a w tym przypadku stosowniejsze byłoby użycie terminu „zwołanie” w celu zorganizowania spotkania lub cyklicznych spotkań przedstawicieli funkcjonujących gremiów, co zapewniłoby na poziomie regionu sprawną wymianę informacji i prawidłową komunikację, a także wypracowywanie propozycji działań dla instytucji i organizacji, które są odpowiedzialne za realizację zadań związanych ze sprawiedliwą transformacją, zgodnie z zakresem ich kompetencji (niekoniecznie dla Komitetu Monitorującego, który ma określone konkretne zadania wynikające z przepisów);
- w odniesieniu do procesu transformacji, ZWŁ odpowiedzialny za łagodzenie skutków tego procesu, utworzył strukturę organizacyjną, która wypełnia zakres zadań w ramach przysługujących jej kompetencji i działa na podstawie oraz w granicach prawa (Departament Polityki Regionalnej – koordynuje kwestie związane z przygotowaniem dokumentów programowych, w tym także w odniesieniu do sprawiedliwej transformacji, Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego – odpowiada za przygotowanie dokumentów strategicznych, w jego ramach funkcjonuje

również Zespół ds. sprawiedliwej transformacji, Departament Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – powołany na potrzeby wdrażania FST w ramach FEŁ2027, Departament Promocji, a w jego ramach Wydział Komunikacji Funduszy Europejskich – odpowiada za promocję FEŁ2027 w tym także w zakresie wdrażania FST, Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich, w ramach Departamentu Polityki Regionalnej – realizujący zadania związane z szerokim informowaniem o funduszach europejskich);

- ciałem zewnętrznym powołanym przez ZWŁ jest zespół opiniodawczo-doradczy (uzupełniony ostatnio o przedstawicieli 35 gmin obszaru transformacji, mógłby korzystać z efektów prac zwoływanych cyklicznie spotkań przedstawicieli funkcjonujących w regionie gremiów);
- Pełnomocnik ds. transformacji regionu bełchatowskiego powołany przez ZWŁ jako funkcja autonomiczna, odpowiada za koordynowanie wszelkich spraw związanych z realizacją procesu sprawiedliwej transformacji w województwie łódzkim i posiadając bardzo szerokie uprawnienia, jest najwłaściwszy do ewentualnego zwoływania spotkań gremiów zainteresowanych sprawiedliwą transformacją w województwie łódzkim. Zadania Pełnomocnik realizuje przy wsparciu komórek organizacyjnych i jednostek UMWŁ;
- Grupa robocza działa na rzecz Komitetu Monitorującego i nie może mieć więcej uprawnień niż Komitet. Na podstawie wynikających z Regulaminu działania Komitetu zadań, możliwe byłoby zawniaskowanie przez Grupę do Komitetu o przeprowadzenie dyskusji w danej kwestii i sformułowanie przez Komitet formalnego wystąpienia np. do Pełnomocnika o realizację zadania, które leży w jego kompetencjach;
- z formalnego punktu widzenia, odpowiednim ciałem do zwołania spotkania przedstawicieli wszystkich gremiów jest Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego, która będąc ustawowo uprawniona do kierowania wniosków do strony rządowej, stoi najwyżej w hierarchii istniejących ciał. Stosowna propozycja zostanie przedstawiona na najbliższym posiedzeniu WRDS w dniu 18.01.2024 r.;
- w wyniku przeprowadzonej dyskusji, Przewodniczący Grupy zaproponował odstąpienie od procedowania przez Grupę sprawy powołania „okrągłego stołu” procesu sprawiedliwej transformacji. Ze względu na brak sprzeciwu temat został zamknięty.

Ad. 3. Aktualizacja TPST WŁ.

Podsumowanie głównych wniosków:

- aktualne informacje dot. stanu prac nad aktualizacją TPST WŁ oraz dotychczasowego wykorzystania FST w ramach FEŁ2027, z perspektywą do końca 2024 roku, zostały przedstawione podczas ostatniego posiedzenia KM FEŁ2027 w dniu 29.11.2023 r., a także podczas rocznego spotkania przeglądowego z KE w dniu 30.11.2023 r.;
- KE podtrzymuje stanowisko, że dane obrazujące postęp w dochodzeniu do pełnej dekarbonizacji regionu bełchatowskiego, w postaci kamieni milowych dla lat: 2026 i 2028 w ramach aktualizacji Planu, są niezbędne;
- Komisja Europejska oczekuje oficjalnej informacji opisującej sytuację w zakresie możliwości aktualizacji TPST WŁ wraz z kompletem korespondencji prowadzonej w tej sprawie, która zostanie przekazana niezwłocznie;
- w przypadku nieotrzymania od MAP wymaganych do aktualizacji TPST WŁ danych dotyczących kamieni milowych na 2026 i 2028 rok, ZWŁ jeszcze w grudniu 2023 roku prześle do KE oficjalne pismo informujące o podejmowanych działaniach oraz

- o trudnościach jakie występują na drodze dochowania wypełnienia warunku, jakim jest aktualizacja TPST WŁ do końca stycznia 2024 r.;
- termin na przekazanie aktualizacji Planu do końca stycznia 2024 r. funkcjonuje w rozmowach roboczych z KE od daty zatwierdzenia FEŁ2027 i nigdy nie był przez KE kwestionowany;
  - propozycja uchwały Grupy w sprawie aktualizacji TPST WŁ;
  - aktywność ZWŁ w celu wypełnienia warunku postawionego przez KE dla utrzymania FST w ramach FEŁ2027 nie ustaje i nie wymaga ponaglenia. Podejmowane są działania zarówno oficjalne, jak i nieoficjalne i dotyczą od samego początku, czyli od momentu zatwierdzenia FEŁ2027 tego samego, czyli pozyskania od MAP niezbędnych danych do aktualizacji Planu;
  - podjęte przez inne podmioty (apel Powiatu Bełchatowskiego, pismo z Forum Energii, oświadczenie Posła Pawła Bliźniuka) inicjatywy, będące przejawem wyrażonej w projekcie uchwały Grupy woli wsparcia działań władz regionalnych w dążeniu do pozyskania wymaganych danych na potrzeby aktualizacji Planu, są tą aktywnością, na którą liczy ZWŁ. W tym kontekście podejmowanie przez Grupę uchwały z apelem do ZWŁ o podejmowanie działań zmierzających do aktualizacji TPST WŁ jest inicjatywą nie będącą rzeczywistym wsparciem. Z uwagi na to, że kolejne posiedzenie Komitetu zaplanowane jest na 15 lutego 2024 r., przedmiotowa uchwała Grupy trafi pod obrady już po wymaganym terminie na przedstawienie aktualizacji Planu;
  - uchwała Grupy w proponowanym kształcie nie opiera się na przepisach prawa, jeżeli chodzi o Grupę działającą w ramach Komitetu. Pomijając intencje, użyte w proponowanej uchwale sformułowania wykraczają poza jej kompetencje;
  - proponowana uchwała była przedmiotem analizy w kontekście umocowania Grupy do występowania na zewnątrz z pominięciem Komitetu, przez który została powołana w celu wsparcia jego działań. Podjęto również próbę jej skorygowania tak, aby wyrażała zgłoszone przez Grupę intencje, a jednocześnie była zgodna z prawem;
  - zaproponowana treść uchwały sugeruje, że niepodejmowane są wystarczające działania w celu pozyskania niezbędnych danych, a z tego co wynika z przedstawianych informacji na ten temat, nie jest to prawda;
  - wykazanie aktywności Grupy nie wymaga podejmowania uchwały, wystarczy stosowna adnotacja wyrażająca intencje i opinie Grupy w notatce ze spotkania, która zostanie przekazana do Komitetu;
  - propozycja uchwały Grupy wynika z głębokiej troski o powodzenie tego procesu i utrzymanie środków FST dla województwa łódzkiego. Chodzi o pokazanie, że Grupa robocza jest częścią procesu, współpracuje z IZ FEŁ2027 i dokłada wszelkich starań aby wymagane dane zostały przekazane. Zamiast zastanawiać się nad przedłużeniem terminu, należy skupić się nad podjęciem działań, które pozwolą zamknąć cały proces w styczniu 2024 r.;
  - intencją Grupy jest pomoc w celu osiągnięcia wspólnego celu jakim jest utrzymanie środków FST w regionie łódzkim, których dotychczasowe wdrażanie należy uznać za godne uznania biorąc pod uwagę istniejące trudności. Dyskutować można nad środkami jakie można byłoby jeszcze podjąć, aby ten wspólny cel osiągnąć. Podjęcie przez Grupę uchwały będzie formalnym przejawem jej aktywności i dodatkowym argumentem dla KE wskazującym na różnorodność zrealizowanych działań w celu wypełnienia warunku dotyczącego uzupełnienia TPST WŁ o konieczne dane;
  - proponowana uchwała stanowić ma rodzaj alertu i jest istotna z punktu widzenia społeczności lokalnych, których transformacja będzie dotyczyć bezpośrednio i które są

zaniepokojone brakiem decyzji przedłużającej realizację FST na obszarze transformacji. Uchwała nie będzie nieważna dopóki nie zostanie uchylona i będzie obowiązywać do czasu, kiedy nie zostanie stwierdzone, że wykracza poza obowiązujące ramy prawne;

- proponowana uchwała Grupy skierowana będzie do Komitetu, ale także do ZWŁ, jako wyraz zaniepokojenia stanem prac nad wypełnieniem warunku postawionego przez KE, biorąc pod uwagę, że w ciągu roku nie wydarzyło się praktycznie nic, co zbliżyłoby do wypełnienia tego warunku. Byłaby to również jedna z podejmowanych inicjatyw wpisujących się w starania o utrzymanie FST w województwie łódzkim, jako dodatkowy argument dla KE świadczący o tym, że w swoich działaniach ZWŁ wspierany jest również przez inne środowiska;
- uzyskanie niezbędnych danych w momencie zmiany rządu i przekazywania władzy w ministerstwach może okazać się niemożliwe. Aby dać szansę nowemu rządowi na zapoznanie się z sytuacją i stosowną reakcją, należy zastanowić się nad skierowaniem do KE prośby o wydłużenie terminu na przedstawienie zaktualizowanego TPST WŁ, np. o 3 miesiące;
- termin określony przez KE może się okazać niewzruszalny, dlatego konieczne są działania wyjaśniające niemożność jego dochowania, ze wskazaniem barier i podejmowanych działań zaradczych;
- w celu zachowania operacyjności, posiedzenie Komitetu niezbędne będzie jeszcze w styczniu 2024 roku (online), w celu podjęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie. W ramach opiniowanego obecnie harmonogramu posiedzeń Komitetu na 2024 rok możliwe jest zgłoszenie uwagi wskazującej na konieczność dodatkowego posiedzenia w styczniu 2024 r. dotyczącego pilnego zajęcia się sprawą aktualizacji Planu. Propozycja zaproszenia na styczniowe posiedzenie Komitetu przedstawiciela MAP;
- zgodnie z Regulaminem Komitetu (§ 5 ust. 5), jego Przewodniczący ma obowiązek zwołać posiedzenie na pisemny wniosek ¼ liczby członków, nie później niż w terminie miesiąca od złożenia wniosku;
- dokonanie fundamentalnych zmian w dokumentach rządowych mogących stanowić podstawę do aktualizacji TPST WŁ w ciągu 3 miesięcy nie jest możliwe. Pomimo tego IZ FEŁ2027 powinna mieć gotowy cały pakiet dokumentów koniecznych do dokonania zmian FEŁ2027, w których brakowałoby jedynie oczekiwanych z MAP danych do aktualizacji Planu;
- żeby nie wydłużać procesu, planowana zmiana FEŁ2027 dotyczyć będzie wyłącznie uzupełnienia TPST WŁ oczekiwanymi z MAP danymi;
- zmiana Programu obejmująca szerszy zakres, w tym w oparciu o dane wynikające z wdrażania, zostanie przeprowadzona w kolejnym kroku, zgodnie z pełną procedurą obejmującą również konsultacje społeczne;
- wyrażenie opinii przez Grupę może przyjąć formę wspólnego stanowiska, czy apelu, które mogłoby zostać następnie dołączone do korespondencji przekazywanej do KE, w celu wzmocnienia argumentacji. Istotne jest podjęcie stosownego stanowiska jeszcze w grudniu 2023 r. Sugestia uzupełnienia stanowiska o punkt dotyczący prośby o wydłużenie terminu na przekazanie aktualizacji TPST WŁ;
- żeby nie komplikować procesu, należy skoncentrować się na zaktualizowaniu Planu w terminie. Dopiero kiedy okaże się to niemożliwe można podjąć inicjatywę zmierzającą do wydłużenia terminu na jego przekazanie;
- propozycja przegłosowanie kwestii umieszczenia w stanowisku Grupy, wniosku o przedłużenie przez KE terminu na przekazanie aktualizacji TPST WŁ;

- propozycja złożenia przez Grupę, a następnie przez Komitet, wniosku do Marszałka o przedstawienie informacji na temat formalnych kroków podjętych w ramach procesu aktualizacji TPST WŁ;
- propozycja poinformowania polskiego komisarza w UE – Janusza Wojciechowskiego, zanim sprawa zostanie przedmiotem dyskusji na forum KE;
- w wyniku informacji z MAP przekazującej pismo PGE z dnia 04.12.2023 r., która wpłynęła w trakcie posiedzenia Grupy, bezprzedmiotowe stało się procedowanie przez Grupę proponowanego stanowiska w sprawie aktualizacji TPST WŁ.
- decyzja o udostępnieniu pisma zostanie podjęta po jego analizie, przez Marszałka Województwa Łódzkiego;
- dane przekazane przez PGE powinny znaleźć się w piśmie ZWŁ do KE, informującym o postępie prac na wypełnieniu warunku, od czego uzależnione jest utrzymanie FST w ramach FEŁ2027;
- prośba o informację zwrotną z IZ FEŁ2027, po analizie treści pisma z PGE, czy zawiera ono dane wystarczające do skutecznej aktualizacji TPST WŁ;
- pytanie o czas potrzebny ZWŁ na analizę pisma z PGE;
- ze względu na wymagane do podjęcia procedury, trudno określić kiedy konkretnie możliwe będzie udostępnienie dokumentu na zewnątrz. Podjęte zostaną starania, aby dotrzymać terminu styczniowego. Wszelkie terminy zostaną skrócone do niezbędnego minimum, w tym także proces zatwierdzania zmiany FEŁ2027 przez Komitet Monitorujący;
- ze względu na zaistniałe okoliczności Przewodniczący Grupy zaproponował zawieszenie procedowanego stanowiska Grupy. Ze względu na brak sprzeciwu temat został zamknięty.

Ad. 4. Sprawy różne.

Podsumowanie głównych wniosków:

- prośba Przewodniczącego Grupy skierowana do przedstawiciela KE o przekazanie bieżących informacji na temat notyfikacji przez KE ustawy osłonowej dla pracowników branży węgla brunatnego;
- KE nadal oczekuje na dostarczenie przez stronę polską wymaganych informacji, czyli nic w tej sprawie się nie zmieniło. Sprawy tego typu są zazwyczaj wnikliwie i długo analizowane. Nieoficjalnie wskazywany był termin styczniowy.

Sporządził:	Akceptuje:
Sekretariat Komitetu Monitorującego FEŁ2027	<i>Piotr Gzarski</i>
Data: 7 lutego 2024 r.	Przewodniczący Grupy